

Gesprek ODRN en bewoners Zaltbommel (Sachem)

Vergaderdatum
16 mei 2023

Aanwezigen

Stichting Veiliger Zaltbommel, Comité Bezorgde Burgers Zaltbommel, een verontruste bewoner
ODRN (directeur, projectleider, trainee, communicatieadviseur)

Datum
10 juni 2023

Pagina
1 van 5

Actiepunten ODRN

1. Documenten certificering- en keuringsrapporten van de oude reactoren en drukleidingen opvragen en onderzoeken op mogelijkheid tot aanleveren.
2. Dit verslag van het gesprek met bezorgde burgers uit Zaltbommel op de website van de ODRN plaatsen.
3. Een vervolgoverleg met de bewoners en eventueel de provincie/Sachem plannen.

Verslag

Inleiding

We starten met een rondje waarbij de aanwezige bewoners van Zaltbommel en werknemers van de ODRN zich voorstellen en toelichten welke achtergrond zij hebben. Hierna geeft de directeur van de ODRN een toelichting op onze taken en bevoegdheden en maakt hij de rol van de ODRN duidelijk. De ODRN voert vergunningverlening, toezicht en handhaving uit voor haar opdrachtgevers. Maar de ODRN maakt geen beleid, de ODRN heeft een beperkt mandaat.

De bewoners hebben voor het gesprek enkele punten van aandacht toegestuurd, waar ze het graag over willen hebben.

Punten van aandacht

Punt 1

"We willen graag de documenten voor herkeuring/intredekeuring en certificering alsmede het explosieveiligheidsrapport toegestuurd krijgen. Alleen zo kunnen we deskundigen raadplegen – dat is niet mogelijk als wij alleen inzage krijgen. Ook vinden we de wijze waarop met incidenten wordt omgegaan onduidelijk en niet transparant genoeg.

We willen graag het vertrouwen hebben dat onze veiligheid daadwerkelijk wordt gewaarborgd door onafhankelijke keuringen en controles van de bedrijfsvoering bij Sachem. Dit vertrouwen is er nu niet. We krijgen de indruk dat De ODRN (en het provinciebestuur) vooral leunt op de deskundigheid van Sachem, er geregeld te 'innig' overleg is en onvoldoende afstand en eigen expertise getoond wordt zoals recent bij de rechtszaak.

Omgevingsdienst Regio Nijmegen
Mariënburg 75
6511 PS Nijmegen

Postbus 1603
6501 BP Nijmegen

T 024 – 751 7700
E info@odrn.nl
W www.odregionijmegen.nl

KvK 56645813

Een omgeving maak je samen!

De omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) verzorgt Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving voor Bouw- en Milieuzaken voor de gemeentes Berg & Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen en de speciale (Brzo-)taken voor de Provincies Gelderland & Overijssel.

Hoe kan de ODRN samen met ons tot een betere vertrouwenssituatie komen?
Wat is hun voorstel?"

Datum
10 juni 2023

Notulen gesprek:

Pagina
2 van 5

Ons kenmerk

- Een bewoner geeft aan dat in 2010-2012 onderzocht is of de fabriek verplaatst kon worden. Dit onderzoek kwam niet vanuit de bewoners, maar vanuit de gemeente.
- Men merkt op dat ze eerlijke en transparante informatie willen krijgen en dat er niet geleund wordt op rapportages van Sachem zelf.
- De ODRN benoemt dat er in het verleden ongetwijfeld fouten zijn gemaakt en in de toekomst ook nog gemaakt gaan worden. Maar we zijn wel integer en transparant.
- Deze integriteit wordt door enkele bewoners betwijfeld. Daarbij wordt verwezen naar het rapport Van Aartsen over de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) door omgevingsdiensten.
- De ODRN geeft aan dat haar bevoegdheden beperkt zijn tot uitvoering van VTH-taken. Voor zover het binnen dit takenveld valt zijn wij bezig met de aanbevelingen uit het rapport van Aartsen.
- Het initiatief voor dit gesprek komt vanuit ODRN. De provincie heeft geen opdracht gegeven maar is wel op de hoogte van dit gesprek.
- Een grote zorg van de bewoners zijn de aanwezige reactoren voor de productie van chemicaliën. Omwonenden vertellen dat de reactoren en leidingen lang geleden (30-40 jaar) in gebruik zijn genomen. Enkele reactoren kunnen onder een druk van 6 atmosfeer worden bedreven. Vraag is wat de staat is van deze reactoren en of keuringsbewijzen (herkeuring/intredekeuring) beschikbaar zijn. Ze vertellen dat dit verplicht is volgens de Warenwet drukapparatuur. Van één nieuwe reactor (vergunning 2015) hebben zij de certificaten gekregen over de keuring en veiligheid. Van de oude reactoren hebben zij deze niet gekregen. Deze hebben zij opgevraagd bij Sachem, maar deze heeft het bedrijf niet gegeven. Hierdoor rijst de vraag of deze oude reactoren wel opnieuw gekeurd zijn en deze certificaten er wel zijn.
- Een bewoner geeft aan dat het namelijk verplicht is om ook de certificering van oude reactoren mee te nemen als een nieuwe reactor gecertificeerd wordt, zoals gedaan in 2015. Deze certificaten geven aan dat de reactoren opnieuw veilig zijn bevonden.
- De bewoners geven aan dat dit het gevoel voedt dat er iets mis is met de reactoren onder druk.
- De ODRN bezit misschien enkele documenten of heeft de mogelijkheid om deze op te vragen. De vraag is echter of deze openbaar zijn. Ook zal er in de vergunning naar de keuringsverplichtingen voor drukreactoren gekeken worden.
- **ACTIE:** De ODRN gaat onderzoeken of ze deze documenten hebben en of het mogelijk is deze te delen met bewoners.
- Een bewoner vraagt of het mogelijk is dit op een hoger niveau te tillen, omdat de ODRN zich moet houden aan de wet- en regelgeving en daarom de documenten misschien niet vrij kan geven.

- Een omwonende geeft aan dat er door de incidenten bij Sachem en de zorgen er weinig vertrouwen is. Men is van mening dat de ODRN onvoldoende kennis heeft om dit te kunnen beoordelen. Ze geeft aan dat het probleem is dat de overheid goed rentmeesterschap van bedrijven verwacht, maar dit misschien niet gebeurt.
- De ODRN leest inderdaad veel wantrouwen en vraagt hoe dit komt.
- De bewoners geven aan dat er geen wantrouwen is, maar het ontbreken van vertrouwen. Dit is niet persoonlijk of naar de

organisatie, maar de aangeleverde informatie blijkt vaak onvolledig of niet juist. Men noemt de volgende voorbeelden:

- Men vindt dat de dossiers op de website van de ODRN eenzijdig zijn.
  - Tijdens de beroepsprocedure waren veel mensen van de ODRN aanwezig. Sachem was echter veel aan het woord en volgens de bewoners leunde de ODRN te veel op de kennis van Sachem.
  - Er vinden geen onafhankelijke metingen plaats (water, bodem en lucht). Er wordt alleen afgegaan op meetgegevens die Sachem aan ODRN verstrekt.
- ODRN reageert: we hebben veel deskundige mensen in huis die speciaal zijn opgeleid om haar/zijn taken goed uit te voeren. De expertise is dus zeker aanwezig. Het uitdragen daarvan, bijv. tijdens een zitting bij de rechtbank, is niet ons sterkste punt. Dit kan een verkeerd beeld opleveren.
- De ODRN stelt dat zij in het kader van toezicht bij bedrijven regelmatig metingen uitvoert (of laat uitvoeren) ter controle op de naleving van voorschriften. In het verleden zijn bijvoorbeeld door ODRA bij Sachem metingen in de centrale schoorsteen en van de rookgassen van de stoomketels uitgevoerd.
- Wanneer de nieuwe RTO in bedrijf is genomen zal de ODRN metingen van de afgassen (laten) uitvoeren om na te gaan of aan de geldende emissiegrenswaarden wordt voldaan.

Datum
10 juni 2023

Pagina
3 van 5

Ons kenmerk

Punt 2

"De inspectierapporten geven keer op keer toch misstanden aan. De ODRN lijkt onvoldoende bij machte om een dergelijk gespecialiseerd chemisch bedrijf afdoende en deskundig te controleren. Dit constateert ook de overheid (commissie Van Aartsen en Algemene Rekenkamer). Herkent en erkent de ODRN dit beeld?

Hoe kan hierin verbetering komen? Hoe nu zorgen worden gepareerd via reacties op onze zienswijzen en op de FAQ!!! (*) getuigt van weinig inhoudelijke knowhow. Steeds weer zien en horen wij de deskundigen van Sachem reageren en zij hebben overduidelijk belang bij het schetsen van een zogenaamde veilige situatie."

Notulen gesprek:

- De bewoners uiten hun zorgen over de controle en handhaving bij Sachem. Ze signaleren overtredingen en tekortkomingen van het bedrijf in de inspectie-rapporten.
- De bewoners lezen voorbeelden van overtredingen of afwijkingen op uit de inspectierapporten. Er wordt benoemd dat in het rapport staat dat deze punten niet zorgwekkend zijn, maar zij zijn het hier niet mee eens. Er lijkt niets te gebeuren met de misstanden die uit de rapporten naar voren komen. Wat zijn de vervolgstappen voor het bedrijf en zou het niet zo moeten zijn dat er geen overtredingen worden geconstateerd?
- De ODRN reageert door te zeggen dat dit alleen kan in een ideale wereld, want nul risico bestaat niet. Het feit dat wij overtredingen constateren betekent ook dat wij ons werk goed doen. In de inspectie-rapportages worden alleen de tekortkomingen en afwijkingen opgenomen. Hierbij worden de fouten en verbeterpunten benoemd. Alles wat goed gaat, wordt in de inspectierapporten tegenwoordig niet meer opgenomen. Dat geeft inderdaad een eenzijdig beeld.

- De bewoners maken een vergelijking met Tata Steel. ODRN stelt dat deze vergelijking niet opgaat, omdat het een totaal ander bedrijf betreft met andere effecten op het milieu en de omgeving.
- De ODRN vertelt dat de tekortkomingen die geconstateerd worden beperkt zijn. De procedure bij het constateren van overtredingen en/of afwijkingen is dat een waarschuwingsbrief uitgaat met vermelding van de bevindingen en het verzoek de tekortkomingen binnen een gestelde termijn te beëindigen. Na verloop van de termijn voeren wij een hercontrole bij het bedrijf uit. Door Sachem aangepaste rapporten worden door deskundigen bij ODRN beoordeeld.
- De bewoners stellen dat de belangenverstremming in de politiek groot is, vanwege de economische belangen. Er zijn zorgen dat burgers steeds minder gehoord worden. De overheid zou in de eerste plaats juist zorg moeten dragen voor de veiligheid en gezondheid van burgers en daarom de risico's van bedrijven zoals Sachem moeten beperken tot een minimum.
- Hierop vragen ze of het mogelijk is of het verslag van dit gesprek samen met andere rapportages (Toxicowatch en opmerkingen FAQ) op de website van de ODRN geplaatst kan worden, zodat zij ook gehoord worden op de informatiepagina van Sachem en er meer nuance ontstaat.
- De ODRN geeft aan dat dit mogelijk zou moeten zijn. **ACTIE:** Dit verslag van het gesprek met de omwonenden op de website van de ODRN zetten, met verwijzingen naar andere rapportages van de omwonenden (Toxicowatch rapport, de brief van professor Reniers aan de Veiligheidsregio).
- De ODRN heeft geïnformeerd bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat naar de verdere stappen naar aanleiding van het rapport van Kraassenberg. Het ministerie gaf aan hier verder niets mee te gaan doen en een vervolg aan de provincie/omgevingsdienst te laten. (*Opmerking dd 3-7-2023: het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat laat weten dat dit niet klopt, zij willen wel graag in gesprek blijven en meedenken over vervolgstappen*)

Datum
10 juni 2023

Pagina
4 van 5

Ons kenmerk

Afsluiting

De directeur van de ODRN geeft aan dat er nog maar weinig tijd is in dit verkennende gesprek en dat we al erg de diepte in gegaan zijn bij de eerste twee punten (de andere twee punten zijn hieronder benoemd met een reactie van de ODRN).

De ODRN vraagt hoe we nu verder in gesprek blijven. Hiervoor zijn drie mogelijkheden:

- een vervolgesprek tussen de omwonenden en de ODRN
- een overleg met de provincie erbij
- een overleg met Sachem erbij

Er wordt aangegeven rustig na te denken welke optie de omwonenden willen. Voor een vervolgoverleg met Sachem erbij lijkt het nog te vroeg. Een vervolgbijeenkomst zal ook in Zaltbommel plaatsvinden en georganiseerd worden door de ODRN (**ACTIE**).

Er zijn drie actiepunten voor de ODRN naar voren gekomen:

1. Het opvragen en vrijgeven van keuringsrapporten en certificaten van oude reactoren dan wel doorverwijzen naar de instantie die daarover gaat,

-
2. het plaatsen van documenten op de website van de ODRN en het screenen/aanpassen van de FAQ
3. het plannen van een vervolgoverleg met bewoners.

Datum
10 juni 2023

Pagina
5 van 5

Ons kenmerk